

Програмові вимоги із навчальної дисципліни

«Міжнародне приватне право»

для студентів 4 курсу денної та заочної форми навчання
ступеня вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю «Право» (081)

Тема 1. Предмет та система міжнародного приватного права.

1. Поняття, предмет і система міжнародного приватного права.
2. Розвиток науки міжнародного приватного права.

Тема 2. Джерела міжнародного приватного права.

1. Поняття джерела міжнародного приватного права та їх види у різних правових системах.
2. Внутрішнє законодавство як джерело міжнародного приватного права.
3. Види законів та нормативно-правових актів, які є джерелами міжнародного приватного права.
4. Норми міжнародних угод як основне джерело міжнародного приватного права.
5. Поняття звичаю. Міжнародний звичай.
6. Судова та арбітражна практика. Зближення національного законодавства різних держав.

Тема 3. Порівняльний метод у міжнародному приватному праві.

1. Порівняльний метод і міжнародне приватне право.
2. Історія розвитку порівняльного методу.
3. Об'єкти порівняння у міжнародному приватному праві.
4. Правові системи як об'єкти дослідження у міжнародному приватному праві. Мета порівняльного методу.
5. Юридико-технічні методи регулювання відносин у міжнародному приватному праві.

Тема 4. Колізійний метод у міжнародному приватному праві.

1. Колізійний метод регулювання.
2. Колізійні норми: загальна характеристика, структура, види.
3. Місце колізійних норм у джерелах права.
4. Матеріально-правовий метод і матеріально-правові норми.

Тема 5. Основні питання, пов'язані з дією, тлумаченням та кваліфікацією норм права.

1. Тлумачення, кваліфікація та «конфлікт кваліфікацій» у міжнародному приватному праві.
2. Основні способи вирішення питання кваліфікації.
3. Суть кваліфікації за принципом «закону суду».
4. Застосування принципу «автономної кваліфікації».

5. Зворотне відсилання та відсилання до закону третьої держави (трансмісія).

6. Обхід закону в міжнародному приватному праві. Вирішення питання обходу закону у законодавстві України.

Тема 6. Правовий статус фізичних осіб у міжнародному приватному праві.

1. Правові засади регулювання статусу фізичних осіб у міжнародному приватному праві.
2. Правові режими, що надаються іноземцям для реалізації їхніх прав та обов'язків. Права дієздатність іноземців.
3. Законодавство України про поняття «іноземець» та зміну правового статусу іноземців.
4. Правовий статус іноземців в Україні, їхні права та дієздатність.

Тема 7. Особливості правового статусу біпатридів.

1. Основні питання правового статусу громадян України за кордоном.
2. Взаємність щодо фізичних осіб у міжнародному приватному праві.
3. Особливості правового статусу біпатридів

Тема 8. Юридичні особи у міжнародному приватному праві.

1. Поняття «юридична особа».
2. Особистий статут і «національність» юридичної особи.
3. Загальна характеристика правового статусу іноземних суб'єктів господарської діяльності в Україні.
4. Види діяльності іноземних суб'єктів господарювання. Представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності.
5. Правовий статус суб'єктів господарювання України за кордоном.
6. Транснаціональні корпорації та міжнародні юридичні особи.
7. Ознаки притаманні ТНК.
8. Нормативно-правові акти, що регулюють діяльність ТНК..

Тема 9. Держава як суб'єкт міжнародного права.

1. Держава у цивільних правовідносинах з «іноземним елементом».
2. Правовий статус держави у міжнародних організаціях.
3. Органи та особи, що діють від імені України як суб'єкта міжнародного приватного права.
4. Імунітет держави у міжнародному приватному праві.
5. Види імунітету, що відомі у практиці держав.
6. Застосування на практиці принципу імунітету.
7. Юрисдикційний імунітет України.

Тема 10. Право власності у міжнародному приватному праві.

1. Нормативно-правові акти, які регулюють питання власності у міжнародному приватному праві.
2. Загальні питання права власності у відносинах з «іноземним елементом» за законодавством України.
3. Правовий статус об'єктів, що є спільними для кількох держав. Колізійні питання права власності у міжнародному приватному праві.
4. Колізійні питання права власності за законодавством України.
5. Правове регулювання режиму майна іноземних держав та юридичних осіб, СП і міжнародних організацій, що знаходиться на території України.
6. Об'єкти в Україні, що не можуть бути у власності іноземних суб'єктів права.

Змістовий модуль II.

Основні тенденції сімейного права, правове регулювання трудових відносин, міжнародний цивільний процес.

Тема 11. Зовнішньоекономічні договори.

1. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991р.
2. Види діяльності, якими можуть займатися в Україні та за її межами суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності.
3. Зовнішньоекономічні договори (контракти) і право, застосовуване до них законодавством України. Умови та облік (реєстрація) зовнішньоекономічних договорів.

Тема 12. Товарообмінні операції.

1. Імпорт (експорт) товарів посередниками.
2. Ліцензування та сертифікація експортно-імпортних операцій. Товарообмінні (бартерні) операції.
3. Міжнародні договори України про торговельно-економічне та інші види співробітництва.
4. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів.

Тема 13. Шлюбно-сімейні відносини у міжнародному приватному праві.

1. Поняття «шлюбу» у різних правових системах.
2. Матеріальні умови укладення шлюбу, що існують у правових системах сучасності.
3. Формальні умови укладення шлюбу, що існують у правових системах сучасності.
4. Особисті відносини між подружжям за національним правом.

5. Майнові права та обов'язки подружжя за національним правом.
6. Розірвання шлюбу за національним правом.
7. Колізійні питання оформлення шлюбу в міжнародному приватному праві.

Тема 14. Правовідносини між батьками та дітьми.

1. Колізійне законодавство України стосовно регулювання шлюбно-сімейних відносин.
2. Реалізація аліментних зобов'язань та міжнародні угоди за участю України. Міжнародні договори та законодавство України про усиновлення.

Тема 15. Міжнародні договори з питань сімейного права.

1. Міжнародні договори та законодавство України про усиновлення.
2. Міжнародні угоди з питань сімейного права.

Тема 16. Правове регулювання трудових відносин.

1. Трудові відносини з «іноземним елементом» та джерела їх регулювання.
2. Колізійні прив'язки, застосовувані до регламентації трудових відносин з «іноземним елементом».
3. Міжнародні договори України з питань трудової діяльності та соціального захисту працівників.
4. Праця громадян України за кордоном.
5. Праця іноземців в Україні. Зміст Угоди про співробітництво в галузі трудової міграції та соціального захисту трудящих-мігрантів.
6. Відшкодування шкоди працівникові за міжнародними договорами України.

Тема 17. Правове регулювання міжнародних перевезень.

1. Загальна характеристика міжнародних перевезень.
2. Значення здійснення міжнародних перевезень для України.
3. Правове регулювання організації міжнародних перевезень в Україні та інших державах.
4. Акти, що регулюють транспортування трубопроводами. Основні положення Закону України «Про транзит вантажів» від 20 жовтня 1999р.
5. Ліцензування діяльності по здійсненню міжнародних перевезень.
6. Міжнародні залізничні перевезення.
7. Зміст Угоди про міжнародне вантажне сполучення та Угоди про міжнародне пасажирське сполучення.
8. Міжнародні договори прийняті в межах СНД з питань залізничних перевезень.
9. Міжнародні автомобільні перевезення.

Тема 18. Деліктні зобов'язання у міжнародному приватному праві.

1. Зміст деліктного зобов'язання.
2. Умови настання деліктного зобов'язання в національних правових системах.
3. Вплив усуспільнення виробництва та науково-технічного прогресу на деліктні зобов'язання.
4. Колізійні питання деліктних зобов'язань з «іноземним елементом» у національному праві.
5. Регулювання деліктних зобов'язань з «іноземним елементом» у внутрішньому законодавстві України.
6. Норми про зобов'язання з делікту в міжнародних договорах України

Тема 19. Міжнародний цивільний процес.

1. Доктрина про міжнародний цивільний процес.
2. Органи, що займаються захистом суб'єктивних цивільних справ, та принцип *lex Logi*.
3. Національні акти України про засади процесуального статусу іноземців.
4. Національні акти іноземних держав про засади процесуального статусу іноземців та іноземних підприємств і організацій.
5. Цивільні процесуальні норми у міжнародних договорах за участю України.
6. Уніфікація норм міжнародного цивільного процесу в актах міжнародних організацій.
7. Уніфікація норм міжнародного цивільного процесу в актах об'єднань держав

Тема 20. Міжнародна підсудність.

1. Поняття, види та способи визначення міжнародної підсудності.
2. Визначення міжнародної підсудності спорів у нормативних актах України.
3. Норми про підсудність спорів з «іноземним елементом» у міжнародних договорах, процесуальні норми у міжнародних договорах за участю України.
4. Уніфікація норм міжнародного цивільного процесу в актах міжнародних організацій.
5. Уніфікація норм міжнародного цивільного процесу в актах об'єднань держав.
6. Поняття, види та способи визначення міжнародної підсудності.
7. Визначення міжнародної підсудності спорів у нормативних актах України.
8. Норми про підсудність спорів з «іноземним елементом» у міжнародних договорах.